

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA UCZNIÓW
SZKOŁY MUZYCZNEJ I i II st. im. Oskara Kolberga
w Szczecinku**

SPIS TREŚCI

I Podstawa prawna	str. 2
II Cele i zakres oceniania wewnątrzszkolnego	str. 2
III Komunikacja z rodzicami i uczniami	str. 2
IV Formy i sposób oceniania	str. 3
V Klasyfikowanie i promowanie uczniów	str. 8
VI Ukończenie szkoły	str. 10
VII Egzaminy i przesłuchania	str. 10
VIII Poprawianie ocen	str. 12
IX Egzamin dyplomowy	str. 14

I Podstawa prawna

- *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 08 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w publicznych szkołach i placówkach artystycznych*
- Art. 32a ust.4, Art. 22 ust.2 pkt. 4 *Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (Dz. U. Nr 95, poz. 425; tekst jednolity z dnia 19 listopada 2004 r. – Dz. U. Nr 256, poz. 2572)

II Cele i zakres oceniania wewnątrzszkolnego

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, w oparciu o kryteria oceniania ujęte w przyjętych do realizacji w szkole programach nauczania.
2. Zachowanie ucznia nie podlega odrębnej ocenie, ale jego postawa i aktywność może mieć wpływ na ocenę z niektórych przedmiotów, np. chóru, orkiestry, zespołu lub rytmiki, dla których warunkiem uzyskiwania oczekiwanych efektów edukacyjnych jest aktywna i systematyczna współpraca wszystkich uczestników zajęć.
3. Wewnątrzszkolne ocenianie osiągnięć ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności, w stosunku do wymagań wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania, uwzględniających podstawę programową określoną w odrębnych przepisach.
4. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
 - a) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych;
 - b) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
 - c) motywowanie ucznia do dalszej pracy;
 - d) dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach oraz uzdolnieniach uczniów;
 - e) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
5. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
 - a) formułowanie przez nauczycieli wymagań niezbędnych do uzyskania śródrocznych i końcoworocznych ocen z obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych;
 - b) ocenianie bieżące i ustalanie śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych według form przyjętych w szkole;
 - c) ustalanie końcoworocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych,
 - d) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, promocyjnych i poprawkowych;
 - e) ustalanie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane końcoworocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem oceny ustalonej w trybie egzaminu promocyjnego;
 - f) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) uczniów informacji o postępach i trudnościach w nauce podopiecznych.

III Komunikacja z rodzicami i uczniami

1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o:
 - a) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i końcoworocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania;
 - b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - c) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana końcoworocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem oceny ustalonej w trybie egzaminu promocyjnego;
2. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
3. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę.
4. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne są udostępniane uczniowi i jego rodzicom (prawnym opiekunom).
5. Wszystkie oceny są uwidocznione w dzienniku lekcyjnym.
6. Nauczyciele informują ucznia oraz jego rodziców o przewidywanych ocenach okresowych/ rocznych w terminie **30 dni** przed klasyfikacyjnym śródrocznym oraz końcoworocznym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
7. Nauczyciele w formie pisemnej informują ucznia oraz jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej niepromującej ocenie okresowej / rocznej w terminie **30 dni** przed klasyfikacyjnym śródrocznym / końcoworocznym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.

IV Formy i sposób oceniania

1. Ocenianie bieżące

- 1.1 Nauczyciele poszczególnych przedmiotów systematycznie dokonują oceny postępów edukacyjnych ucznia, porównując stopień opanowania przez niego materiału do wymagań, określonych w zatwierdzonych do użytku szkolnego programach nauczania.
- 1.2 Nauczyciele przedmiotu głównego dokonują oceny postępów ucznia nie rzadziej niż raz w miesiącu, biorąc pod uwagę: stopień realizacji pracy domowej, zaangażowanie i aktywność na zajęciach, posiadany przez ucznia stopień umiejętności względem oczekiwanego na danym poziomie edukacyjnym.
- 1.3 Nauczyciele przedmiotów ogólnomuzycznych dokonują oceny postępów edukacyjnych ucznia stosując wynikające ze specyfiki nauczanego przedmiotu formy: dyktanda, testu, pracy klasowej, ustnego sprawdzenia znajomości opracowywanych zagadnień, sprawdzenia zadań domowych.

2. Ocenianie śródroczne i końcoworoczne

- 2.1 Klasyfikacja śródroczna i końcoworoczna polega na ustaleniu ocen z zajęć edukacyjnych obowiązkowych i nadobowiązkowych, określonych w szkolnym planie nauczania.
- 2.2 Śródroczną i końcoworoczną ocenę klasyfikacyjną ustala nauczyciel prowadzący dany przedmiot w oparciu o kryteria zawarte w zatwierdzonym do użytku szkolnego programie nauczania z zastrzeżeniem rozdz. V pkt.1 – 5.
- 2.3 Kończoworoczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z zajęć nadobowiązkowych nie ma wpływu na promocję do klasy programowo wyższej, ani na ukończenie szkoły.

2.4 Klasyfikacja śródroczna przeprowadzana jest w terminie **do 31 stycznia**.

2.5 Klasyfikacja końcoworoczna przeprowadzana jest w terminie **do 2 dni przed planowanym zakończeniem zajęć dydaktyczno - wychowawczych**.

2.6 Oceny klasyfikacyjne końcoworoczne (semestralne) z zajęć edukacyjnych ustala się w stopniach według następującej skali:

- ✓ stopień celujący- 6 (25 punktów)
- ✓ stopień bardzo dobry- 5 (21-24 pkt)
- ✓ stopień dobry- 4 (16 – 20 pkt)
- ✓ stopień dostateczny- 3 (13 -15 pkt)
- ✓ stopień dopuszczający- 2 (11 – 12 pkt)
- ✓ stopień niedostateczny – 1 (1 – 10 pkt)

2.7 Ogólne kryteria oceny:

a) ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności wyraźnie wykraczające poza materiał określony w programie nauczania przedmiotu realizowanego przez nauczyciela w danej klasie,
- realizuje zadania techniczno – wykonawcze o wysokim stopniu zaawansowania,
- biegle posługuje się swoimi wiadomościami i umiejętnościami, a w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych proponuje oryginalne rozwiązania,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia przedmiotowe,
- aktywnie i twórczo uczestniczy w zajęciach z przedmiotu,
- osiąga sukcesy na szkolnych i pozaszkolnych konkursach przedmiotowych na szczeblu regionalnym i makroregionalnym,
- reprezentuje szkołę w przesłuchaniach i konkursach ogólnopolskich,
- aktywnie uczestniczy w koncertach szkolnych oraz reprezentuje szkołę na koncertach środowiskowych.

b) ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posiada pełen zakres wiadomości i umiejętności z uwzględnieniem zadań techniczno-wykonawczych oraz repertuarowych, przewidzianych do realizacji w programie nauczania danej klasy,
- sprawnie posługuje się swoją wiedzą i umiejętnościami rozwiązując samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne z zakresu programowego dla danej klasy,
- aktywnie i twórczo uczestniczy w zajęciach z przedmiotu,
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę w nowych sytuacjach,
- reprezentuje szkołę w przeglądach, przesłuchaniach, konkursach przedmiotowych,
- aktywnie uczestniczy w koncertach szkolnych oraz reprezentuje szkołę na koncertach środowiskowych.

c) ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował najbardziej istotne wiadomości i umiejętności określone w programie nauczania dla danej klasy, a zaistniałe braki i niedociągnięcia nie prognozują żadnych trudności w opanowywaniu kolejnych etapów kształcenia, lub w zakresie przedmiotu głównego opanował materiał w nieco szerszym zakresie niż określone minimum programowe oraz poprawnie realizuje zadania techniczno – wykonawcze, a niewielkie niedociągnięcia nie wpływają znacząco na obniżenie ogólnego poziomu wykonania,

- poprawnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności rozwiązując samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- bierze udział w koncertach i popisach szkolnych oraz pozaszkolnych koncertach środowiskowych.

d) ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował jedynie w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone jako minimum programowe, także w zakresie repertuaru oraz zadań techniczno-wykonawczych, a braki i niedociągnięcia mogą sygnalizować kłopoty na kolejnych etapach kształcenia,
- często korzysta z pomocy nauczyciela przy rozwiązywaniu zadań teoretycznych i praktycznych o średnim stopniu trudności z zakresu programu,
- nie przejawia aktywności podczas zajęć,
- co najmniej dwa razy w roku szkolnym uczestniczy w popisach i koncertach szkolnych.

e) ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- w ograniczonym zakresie opanował podstawowe, przewidziane programem nauczania dla danej klasy wiadomości i umiejętności, określone dla przedmiotu głównego jako minimum programowe w zakresie zadań techniczno-wychowawczych i repertuaru, jednak niedociągnięcia i braki w jednoznaczny sposób nie przekreślają możliwości dalszego przyswajania wiedzy i rozwoju,
- zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje tylko przy pomocy nauczyciela,
- nie przejawia chęci do nadrabiania zaległości w nauce,
- nie bierze udziału w popisach i koncertach szkolnych.

f) ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych przez nauczyciela w realizowanym programie nauczania dla danej klasy, w tym zadań techniczno-wykonawczych, a powstałe w procesie kształcenia braki uniemożliwiają dalszy rozwój i zdobywanie wiedzy,
- nie rozwiązuje zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- w sposób dezorganizujący wpływa na przebieg pracy zespołowej,
- nie bierze udziału w koncertach szkolnych i pozaszkolnych.

2.8 Ustalona przez nauczyciela niedostateczna ocena klasyfikacyjna końcoworoczna, a w przypadku przedmiotu *kształcenie słuchu* ocena dopuszczająca, z zastrzeżeniem przedmiotów, z których ocena ustalana jest w trybie egzaminu promocyjnego, może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

2.9 Uczeń, który ukończył naukę w cyklu sześcioletnim szkoły muzycznej I stopnia i został przyjęty do kształcenia muzycznego w cyklu czteroletnim w innej specjalności, może być zwolniony przez Dyrektora Szkoły z zajęć ogólnomuzycznych.

2.10 Dyrektor Szkoły zwalnia ucznia z zajęć edukacyjnych, o których mowa w ust. 3, na podstawie świadectwa ukończenia szkoły, jeżeli uczeń uzyskał z tych przedmiotów przynajmniej oceny dobre.

2.11 Uczeń, który podejmuje naukę równoległe w drugiej specjalności, może być zwolniony przez Dyrektora Szkoły z zajęć ogólnomuzycznych na podstawie ocen uzyskanych z tych przedmiotów.

3. Egzamin promocyjny

- 3.1 Państwowa Komisja Egzaminacyjna ustala w trybie egzaminu promocyjnego oceny z przedmiotów:
- *instrument główny*- w SM I stopnia oraz na Wydziale Instrumentalnym SM II stopnia;
 - *śpiew*- na Wydziale Wokalnym w SM II stopnia;
 - *rytmika* oraz *improwizacja fortepianowa* - na Wydziale Rytmiki w SM II stopnia, dla uczniów z klas: II-VI sześcioletniego cyklu nauczania, II-IV czteroletniego cyklu nauczania, I-V SM II stopnia na Wydziałach: Instrumentalnym i Rytmiki oraz I – III SM II stopnia na Wydziale Wokalnym.
- 3.2 Ustalenie oceny końcoworocznej z przedmiotu **ZASADY MUZYKI** w klasie II na wszystkich wydziałach SM II stopnia przebiega w trybie egzaminu promocyjnego.
- 3.3 Ustalenie oceny końcoworocznej z przedmiotu **HARMONIA** w klasie IV Wydziału Instrumentalnego i Wydziału Rytmiki SM II stopnia oraz IV Wydziału Wokalnego przebiega w trybie egzaminu promocyjnego.
- 3.4 Ustalenie oceny końcoworocznej z przedmiotu **FORMY MUZYCZNE** w klasie VI Wydziału Instrumentalnego i Wydziału Rytmiki SM II stopnia oraz IV Wydziału Wokalnego przebiega w trybie egzaminu promocyjnego.
- 3.5 Ustalenie oceny końcoworocznej z przedmiotu **KSZTAŁCENIE SŁUCHU** po klasie VI Wydziału Instrumentalnego i Rytmiki SM II stopnia oraz IV Wydziału Wokalnego przebiega w trybie egzaminu promocyjnego.
- 3.6 W celu przeprowadzenia egzaminu promocyjnego Dyrektor Szkoły powołuje Komisję Egzaminacyjną w składzie:
- 1) dyrektor lub wicedyrektor szkoły albo kierownik sekcji jako przewodniczący komisji;
 - 2) nauczyciel prowadzący zajęcia z danego przedmiotu;
 - 3) nauczyciel (nauczyciele) tego samego lub pokrewnego przedmiotu.
- 3.7 Egzamin promocyjny w SM I stopnia jest zamknięty dla publiczności.

4. Zasady oceniania komisyjnego

- 4.1 Ocena na egzaminie promocyjnym ustalana jest **w trybie jawnym** – każdy nauczyciel podaje swoją ocenę jakości artystycznej programu zaprezentowanego przez ucznia i umieszcza ją na swojej karcie punktacyjnej.
- 4.2 Kryteria oceniania i wymagania na egzamin promocyjny ustalane są przez nauczycieli poszczególnych specjalności na początku roku szkolnego w oparciu o obowiązujące programy nauczania i zasady zawarte w WSO. Wymagania te, wraz z informacją na temat sposobu sprawdzania osiągnięć ucznia przekazywane są rodzicom uczniów na zebraniu na początku roku szkolnego.
- 4.3 Nadzór nad przestrzeganiem kryteriów i wymagań sprawuje przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej.
- 4.4 Zadania członków Komisji :

- ✓ **przewodniczący** – koordynuje pracę Komisji: przypomina jej członkom ustalone zasady

i kryteria oceniania, czuwa nad stroną formalną (np. właściwy skład komisji, punktualne rozpoczęcie egzaminu) oraz merytoryczną egzaminu (np. zgodność programu wykonywanego przez ucznia z wymaganiami określonymi w programie nauczania), udziela głosu poszczególnym członkom Komisji, ustala – w oparciu o wystawione przez wszystkich oceny – końcową ocenę z egzaminu promocyjnego, którą umieszcza w protokole egzaminacyjnym, ocenia jakość artystyczną programu zaprezentowanego przez ucznia na egzaminie oraz ustnie uzasadnia swoją ocenę;

- ✓ **członkowie** Komisji oceniają prezentację egzaminacyjną ucznia, uzasadniając swoją ocenę ustnie oraz pomagają nauczycielowi przedmiotu głównego wyciągnąć wnioski do dalszej pracy z uczniem.

Wszyscy członkowie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej zobowiązani są do zachowania tajemnicy obrad komisji.

5. Sposób wystawiania oceny z egzaminu promocyjnego:

Szkoła Muzyczna I stopnia:

- a) po wysłuchaniu prezentacji ucznia, nauczyciel przedmiotu głównego przedstawia członkom Komisji swoją opinię na temat wkładu pracy włożonego przez wychowanka w przygotowanie programu egzaminacyjnego;
- b) każdy nauczyciel wchodzący w skład Komisji Egzaminacyjnej dokonuje w sposób niezależny, oceny jakości artystycznej programu zaprezentowanego przez ucznia;
- c) punkty poszczególnych członków Komisji są sumowane i dzielone przez liczbę jej członków;
- d) nauczyciel przedmiotu głównego może zmienić uzyskaną średnią o 2 punkty;
- e) stopień odpowiadający uzyskanej punktacji stanowi ocenę z egzaminu promocyjnego.

Szkoła Muzyczna II stopnia Wydział Instrumentalny i Wydział Wokalny:

- a) każdy nauczyciel wchodzący w skład Komisji Egzaminacyjnej dokonuje w sposób niezależny oceny jakości artystycznej programu zaprezentowanego przez ucznia;
- b) punkty poszczególnych członków Komisji są sumowane i dzielone przez liczbę jej członków;
- c) stopień odpowiadający uzyskanej średniej stanowi ocenę z egzaminu promocyjnego.

Szkoła Muzyczna II stopnia Wydział Rytmiki:

- a) każdy nauczyciel wchodzący w skład Komisji Egzaminacyjnej dokonuje w sposób niezależny oceny jakości artystycznej programu zaprezentowanego przez ucznia;
- b) punkty poszczególnych członków Komisji są sumowane i dzielone przez liczbę jej członków;
- c) nauczyciel przedmiotu głównego może zmienić uzyskaną przez ucznia średnią o 2 punkty, biorąc pod uwagę zaangażowanie ucznia w przygotowanie kompozycji przestrzenno-ruchowych;
- d) stopień odpowiadający uzyskanej punktacji stanowi ocenę z egzaminu promocyjnego.

5.1 Nauczyciele dokonując oceny jakości artystycznej programu uzasadniają ustnie swoją ocenę. Ustnie formułują też swoje wnioski i spostrzeżenia, odnoszące się do wykonanego przez ucznia programu, jak też dalszej pracy nauczyciela z danym uczniem.

- 5.2 Punkty wystawione uczniowi przez poszczególnych członków Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczący umieszcza w protokole egzaminu i z nich wylicza średnią.
- 5.3 Ocena z egzaminu promocyjnego przekazuje uczniowi nauczyciel przedmiotu głównego w indywidualnej rozmowie, po zakończeniu egzaminu. Podaje uzyskaną punktację oraz ocenę w postaci stopnia. Nauczyciel ustnie uzasadnia otrzymaną przez ucznia ocenę. Nauczyciel nie podaje punktacji wystawionych przez poszczególnych członków komisji egzaminacyjnej.
- 5.4 Ocena z egzaminu promocyjnego ustala się na podstawie liczby uzyskanych punktów według następującej skali:

celująca	6	25 punktów
bardzo dobra	5	21-24 pkt.
dobra	4	16-20 pkt.
dostateczna	3	13-15 pkt.
dopuszczająca	2	11-12 pkt.
niedostateczna	1	0 - 10 pkt.

6. Terminy egzaminów promocyjnych wyznacza Dyrektor Szkoły.
7. Uczeń, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu promocyjnego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez Dyrektora Szkoły.
8. Z przeprowadzonego egzaminu promocyjnego sporządza się protokół zawierający skład i podpisy członków Komisji, datę i program egzaminu oraz ocenę ustaloną przez Komisję. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
9. Ocena ustalona przez Państwową Komisję Egzaminacyjną w trybie egzaminu promocyjnego **nie może być zmieniona**.
10. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek nauczyciela przedmiotu lub rodziców (prawnych opiekunów) ucznia, za pośrednictwem nauczyciela przedmiotu, Rada Pedagogiczna może zwolnić ucznia z egzaminu promocyjnego. Klasyfikacyjną ocenę końcoworoczną ustala w tym przypadku nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne.
11. Laureaci ogólnopolskich konkursów, przesłuchań i przeglądów w zakresie przedmiotów artystycznych, których organizatorem jest Centrum Edukacji Artystycznej, otrzymują odpowiednio z danych zajęć artystycznych **celującą** ocenę końcoworoczną (semestralną), a w przypadku, o którym mowa w rozdz. IV ust. 3 są zwolnieni z egzaminu promocyjnego.
12. Uczeń, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu promocyjnego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez Dyrektora Szkoły.

V Klasyfikowanie i promowanie uczniów

1. Egzamin klasyfikacyjny.

1.1 Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli nauczyciel nie miał podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

1.2 Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach edukacyjnych zdaje egzamin klasyfikacyjny.

1.3 Na prośbę ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieobecności nieusprawiedliwionej lub na prośbę jego rodziców (prawnych opiekunów) rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny.

1.4 Egzamin klasyfikacyjny wyznacza się także uczniowi realizującemu, na podstawie odrębnych przepisów, indywidualny tok nauki.

1.5 Egzamin klasyfikacyjny z przedmiotów wymienionych w rozdziale IV ust.3 pkt 3.1- 3.5 przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez Dyrektora Szkoły. Egzamin klasyfikacyjny z pozostałych przedmiotów przeprowadza nauczyciel danego przedmiotu w obecności, wskazanego przez Dyrektora Szkoły, nauczyciela takiego samego lub pokrewnego przedmiotu.

1.6 Termin egzaminu klasyfikacyjnego wyznacza Dyrektor Szkoły.

1.7 Uczeń, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez Dyrektora Szkoły.

1.8 Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się protokół zawierający w szczególności skład komisji albo imię i nazwisko nauczyciela danego przedmiotu, a także imię i nazwisko nauczyciela obecnego podczas egzaminu klasyfikacyjnego, o którym mowa w punkcie 1.5, termin egzaminu, pytania egzaminacyjne lub program oraz ocenę ustaloną odpowiednio przez komisję lub nauczyciela. Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia lub zwięzłą informację o odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

2. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z zajęć edukacyjnych, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „**nieklasyfikowany**”.

3. W uzasadnionych przypadkach uczeń może być zwolniony przez Dyrektora Szkoły na czas określony z zajęć edukacyjnych lub artystycznych.

4. Dyrektor Szkoły zwalnia ucznia z zajęć edukacyjnych na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza.

5. W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „**zwolniony**”.

6. W uzasadnionych przypadkach uczeń może na wniosek rodziców (prawnych opiekunów), za zgodą rady pedagogicznej, realizować zajęcia edukacyjne określone w planie nauczania danej klasy w ciągu 2 kolejnych lat, w łącznym wymiarze godzin nieprzekraczającym wymiaru godzin przewidzianego dla danej klasy.

7. Uczeń, o którym mowa w ust.6 nie jest klasyfikowany w pierwszym roku realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

8. Uczeń może realizować indywidualny program lub tok nauki oraz być klasyfikowany i promowany poza normalnym trybem na warunkach określonych w odrębnych przepisach.

9. Promowanie polega na zatwierdzeniu przez Radę Pedagogiczną wyników końcoworocznej klasyfikacji i obejmuje podjęcie uchwał o:

- a) promowaniu uczniów do klas programowo wyższych lub ukończeniu szkoły;
- b) promowaniu uczniów poza normalnym trybem;
- c) wyróżnieniu i odznaczeniu uczniów.

10. Uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał klasyfikacyjną ocenę końcoworoczną wyższą od stopnia niedostatecznego, z zastrzeżeniem ust.11.

11. Uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli otrzymał klasyfikacyjną ocenę końcoworoczną wyższą od stopnia dopuszczającego z przedmiotów:

- a) kształcenie słuchu,
- b) instrument główny,
- c) śpiew- na Wydziale Wokalnym,
- d) rytmika- na Wydziale Rytmiki,
- e) improwizacja- na Wydziale Rytmiki.

12. Uczeń, z wyjątkiem uczniów klasy I szkoły muzycznej I stopnia cyklu sześcioletniego oraz klasy I cyklu czteroletniego, który w wyniku klasyfikacji końcoworocznej uzyskał z zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę z przedmiotu głównego, otrzymuje promocję z wyróżnieniem do klasy programowo wyższej.

VI Ukończenie szkoły

1. Uczeń kończy szkołę muzyczną I stopnia, jeżeli na zakończenie klasy programowo najwyższej spełnił warunki określone w rozdz. V ust.10 i 11.
2. Uczeń kończy szkołę muzyczną II stopnia po zdaniu egzaminu dyplomowego, o którym mowa w rozdz. IX.
3. Uczeń kończy szkołę muzyczną I stopnia z wyróżnieniem, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcoworocznej, na którą składają się końcoworoczne (semestralne) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych uzyskane w klasie programowo najwyższej oraz końcoworoczne (semestralne) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych szkoły danego typu, uzyskał średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę z przedmiotu głównego.

VII Egzaminy i przesłuchania

1. Terminy przesłuchań semestralnych, przesłuchań technicznych i egzaminów promocyjnych są ustalane na zebraniach poszczególnych zespołów przedmiotowych na początku każdego semestru.

1.1 INSTRUMENTY KLAWISZOWE

➤ FORTEPIAN

Uczniów SM I stopnia, poza uczniami klas pierwszych, w ciągu roku obowiązuje jedno przesłuchanie techniczne, przesłuchanie semestralne oraz egzamin promocyjny.

Zakres programu przesłuchań i egzaminu dla każdej z klas jest określony w przyjętym w szkole programie nauczania.

Uczniowie klas pierwszych SM I stopnia uczestniczą w dwóch koncertach w ciągu roku szkolnego- w grudniu i w maju.

Uczniów SM II stopnia obowiązuje jedno przesłuchanie techniczne, przesłuchanie semestralne oraz egzamin promocyjny. Ponadto uczniowie powinni uczestniczyć w koncertach szkolnych i promujących Szkołę w środowisku.

➤ **AKORDEON**

Uczniów SM I stopnia, poza uczniami klas pierwszych oraz uczniów wszystkich klas (poza programowa najwyższą) szkoły muzycznej II stopnia w ciągu roku obowiązuje jedno przesłuchanie techniczne, przesłuchanie semestralne oraz egzamin promocyjny (końcoworoczny). Zakres programu egzaminu dla każdej z klas jest określony w przyjętym w szkole programie nauczania.

1.2 INSTRUMENTY STRUNOWE

➤ **SKRZYPCE , ALTÓWKA i WIOLONCZELA**

Uczniów klas II-V sześcioletniego cyklu nauczania oraz klas II-III czteroletniego cyklu nauczania obowiązuje w ciągu roku przesłuchanie techniczne, przesłuchanie semestralne i egzamin promocyjny. Uczniów klas programowo najwyższych obowiązuje przesłuchanie semestralne i egzamin końcowy . Zakres programu egzaminu dla każdej z klas jest określony w obowiązujących w szkole programach nauczania w /w specjalności. Uczniowie klas pierwszych uczestniczą w dwóch koncertach w ciągu roku szkolnego.

➤ **KONTRABAS**

Uczniów klas II-V sześcioletniego cyklu nauczania oraz klas II-III czteroletniego cyklu nauczania obowiązuje w ciągu roku przesłuchanie techniczne, przesłuchanie semestralne i egzamin promocyjny. Uczniów klas programowo najwyższych obowiązuje przesłuchanie semestralne i egzamin końcowy . Zakres programu egzaminu dla każdej z klas jest określony w obowiązujących w szkole programach nauczania w /w specjalności. Uczniowie klas pierwszych uczestniczą w koncercie na zakończenie II semestru roku szkolnego.

➤ **GITARA**

Uczniów klas II-V sześcioletniego cyklu nauczania oraz klas II-III czteroletniego cyklu nauczania obowiązuje w ciągu roku szkolnego przesłuchanie semestralne i egzamin promocyjny. Uczniów klas programowo najwyższych obowiązuje przesłuchanie semestralne i egzamin końcowy . Zakres programu egzaminu dla każdej z klas jest określony w obowiązujących w szkole programach nauczania w /w specjalności. Uczniowie klas pierwszych uczestniczą w dwóch koncertach w ciągu roku szkolnego.

WYDZIAŁ INSTRUMENTALNY SM II stopnia

➤ **SKRZYPCE, ALTÓWKA, WIOLONCZELA I KONTRABAS**

Uczniów klas I-V obowiązuje dwa przesłuchania techniczne, przesłuchanie semestralne i egzamin promocyjny. Zakres programu egzaminu dla każdej z klas jest określony w obowiązujących w szkole programach nauczania.

➤ **GITARA**

Uczniów z klas I-V obowiązuje przesłuchanie semestralne i egzamin promocyjny. Zakres programu egzaminu dla każdej z klas jest określony w obowiązującym w szkole programie nauczania.

1.3 INSTRUMENTY DĘTE

Uczniów SM I stopnia klas II-VI sześcioletniego cyklu nauczania, II-IV czteroletniego cyklu nauczania oraz I-V szkoły muzycznej II stopnia, w ciągu roku obowiązuje jedno przesłuchanie techniczne, przesłuchanie semestralne w styczniu oraz egzamin promocyjny. Uczniowie klas pierwszych uczestniczą w ciągu roku w dwóch koncertach szkolnych.

Zakres programu egzaminu dla każdej z klas jest określony w obowiązujących w szkole programach nauczania poszczególnych specjalności.

1.4 PRZEDMIOTY OGÓLNOMUZYCZNE

➤ **Szkoła Muzyczna I stopnia sześćioletni cykl nauczania**

Klasa III- obowiązkowe sprawdziany podsumowujące wiadomości i umiejętności z rytmiki oraz z kształcenia słuchu (w ramach Szkolnego Konkursu z Kształcenia Słuchu)

Klasa VI- obowiązkowy sprawdzian podsumowujący wiadomości i umiejętności z kształcenia słuchu (w ramach Szkolnego Konkursu z Kształcenia Słuchu)

➤ **Szkoła Muzyczna I stopnia czteroletni cykl nauczania**

Klasa IV- obowiązkowy sprawdzian podsumowujący wiadomości i umiejętności z kształcenia słuchu (w ramach Szkolnego Konkursu z Kształcenia Słuchu)

➤ **Szkoła Muzyczna II stopnia Wydział Rytmiki, Wydział Instrumentalny**

Klasa II - egzamin promocyjny z zasad muzyki

Klasa IV- egzamin promocyjny z harmonii

Klasa VI - egzaminy promocyjne z form muzycznych i kształcenia słuchu

➤ **Szkoła Muzyczna II stopnia Wydział Wokalny**

Klasa II - egzamin promocyjny z zasad muzyki

Klasa III- egzamin promocyjny z harmonii

Klasa IV - egzaminy promocyjne z form muzycznych i kształcenia słuchu

1.5 WYDZIAŁ WOKALNY SM II stopnia

Uczniów obowiązuje przesłuchanie semestralne oraz egzamin promocyjny.

Zakres programu egzaminu dla każdej z klas jest określony w obowiązującym w szkole programie nauczania.

1.6 WYDZIAŁ RYTMIKI SM II stopnia

Uczniów klas I – V obowiązuje egzamin promocyjny z rytmiki oraz przesłuchanie semestralne i egzamin promocyjny z improwizacji fortepianowej.

Zakres programu egzaminu dla każdej z klas jest określony w obowiązujących w szkole programach nauczania rytmiki i improwizacji fortepianowej.

VIII Poprawianie oceny

1. Egzamin poprawkowy

1.1 Uczeń, który w wyniku klasyfikacji końcoworocznej otrzymał nie więcej niż jedną ocenę niedostateczną albo ocenę dopuszczającą z kształcenia słuchu lub improwizacji fortepianowej na wydziale rytmiki, z zastrzeżeniem rozdz. IV ust. 3 pkt 3.1 – 3.5 może zdawać egzamin poprawkowy.

1.2 W wyjątkowych wypadkach Rada Pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin poprawkowy z dwóch przedmiotów.

1.3 Termin egzaminu poprawkowego wyznacza Dyrektor Szkoły, nie później niż w ostatnim tygodniu ferii letnich.

- 1.4 Egzamin poprawkowy przeprowadza powołana przez Dyrektora Szkoły komisja w składzie:
- a) Dyrektor Szkoły albo nauczyciel zajmujący w szkole inne stanowisko kierownicze jako przewodniczący komisji;
 - b) nauczyciel uczący ucznia danego przedmiotu;
 - c) nauczyciel tego samego lub pokrewnego przedmiotu.
- 1.5 Nauczyciel uczący ucznia przedmiotu, z którego uczeń zdaje egzamin poprawkowy może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku Dyrektor Szkoły powołuje w skład komisji innego nauczyciela tego samego lub pokrewnego przedmiotu.
- 1.6 Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zawierający w szczególności skład komisji, termin egzaminu, pytania egzaminacyjne lub program oraz ocenę ustaloną przez komisję. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia lub zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.
- 1.7 Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
- 1.8 Uczeń, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez Dyrektora Szkoły.
- 1.9 Uczeń, który nie spełnił warunków określonych w rozdz. V ust. 10 i 11, nie zdał egzaminu poprawkowego i nie jest promowany, zostaje skreślony z listy uczniów chyba, że Rada Pedagogiczna na pisemny wniosek rodziców wyrazi zgodę na powtarzanie klasy.
- 1.10 W ciągu całego cyklu kształcenia w danym typie szkoły uczeń może powtarzać klasę tylko jeden raz.
- 1.11 Do ucznia, który na zakończenie klasy programowo najwyższej nie spełnił warunków określonych w rozdz. V ust. 10 i 11 stosuje się odpowiednio rozdz. VII ust. 1 pkt 1.9 i 1.10.

2. Procedury odwoławcze

- 2.1 Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do Dyrektora Szkoły, jeżeli uznają, że końcoworoczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, z zastrzeżeniem rozdz. IV ust. 9.
- 2.2 Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie do 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
- 2.3 W przypadku stwierdzenia, że końcoworoczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, Dyrektor Szkoły powołuje komisję, która przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia odpowiednio w formie praktycznej albo w formie pisemnej i ustnej oraz ustala końcoworoczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych.
- 2.4 Termin sprawdzianu uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
- 2.5 W skład komisji wchodzi:
- a) Dyrektor Szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze jako przewodniczący komisji,
 - b) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne,

- c) dwóch nauczycieli z danej lub innej szkoły tego samego typu, prowadzących takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne.

2.6 Nauczyciel, o którym mowa w ust. 2.5 lit. b) może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku Dyrektor Szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne z tym, że powołanie nauczyciela następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.

2.7 Ustalona przez komisję końcoworoczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem niedostatecznej oceny klasyfikacyjnej końcoworocznej (semestralnej), a w przypadku przedmiotów wymienionych w rozdz. IV ust. 3.1 oceny dopuszczającej, która może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego z zastrzeżeniem rozdz. VIII ust. 1 pkt 1.1.

2.8 Z prac komisji sporządza się protokół zawierający w szczególności:

- skład komisji,
- termin sprawdzianu,
- zadania (pytania) sprawdzające lub program,
- wynik sprawdzianu oraz ustaloną ocenę.

2.9 Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

2.10 Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.

2.11 Uczeń, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpił do sprawdzianu, o którym mowa w rozdz. VIII ust. 2.3 w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez Dyrektora Szkoły.

3. Tryb ustalania oceny końcoworocznej wyższej, niż przewidywana

3.1 Uczeń może uzyskać ocenę wyższą niż przewidywana końcoworoczna ocena klasyfikacyjna ze wszystkich zajęć edukacyjnych, z których nie przewiduje się ocen niepromujących lub nieklasyfikowania.

3.2 Podwyższenie oceny może odbyć się na wniosek ucznia lub jego rodziców/ prawnych opiekunów złożony do Dyrektora Szkoły w terminie do 14 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.

3.3 Podwyższenie oceny odbywa się w formie egzaminu komisyjnego, zgodnie z zasadami określonymi dla egzaminu poprawkowego (rozdz. VIII ust.1).

3.4 Egzamin komisyjny odbywa się w terminie wyznaczonym przez Dyrektora Szkoły, nie później niż do dnia klasyfikacyjnego posiedzenia Rady Pedagogicznej.

3.5 Ocena uzyskana w wyniku egzaminu komisyjnego jest ostateczna, jednakże nie może być niższa od oceny przewidywanej.

3.6 Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu komisyjnego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez Dyrektora Szkoły.

IX Egzamin dyplomowy

1. Egzamin dyplomowy jest formą komisyjnej oceny poziomu przygotowania zawodowego uczniów klas programowo najwyższych w szkole muzycznej II stopnia.
2. Do egzaminu dyplomowego uczeń może być dopuszczony, jeżeli ma zakończenie klasy programowo najwyższej spełni warunki określone w rozdz. V ust.10 i 11.
3. Egzamin dyplomowy przeprowadza PAŃSTWOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA, zwana dalej „komisją egzaminacyjną”.
4. Dyrektor jednostki nadzoru powołuje na wniosek Dyrektora Szkoły, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej spośród nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w Szkole.
5. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi:
 - a) przewodniczący komisji;
 - b) dyrektor szkoły lub wicedyrektor szkoły, jeżeli nie jest przewodniczącym komisji;
 - c) egzaminatorzy, którymi są nauczyciele przedmiotów objętych egzaminem dyplomowym.
6. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej może dokonać podziału komisji egzaminacyjnej na zespoły egzaminacyjne, przeprowadzające poszczególne części egzaminu dyplomowego oraz wyznaczyć przewodniczących tych zespołów.
7. Jeżeli przewodniczący komisji egzaminacyjnej, z powodu choroby lub innych ważnych przyczyn, nie może wziąć udziału w egzaminie dyplomowym, dyrektor jednostki nadzoru powołuje innego nauczyciela zatrudnionego w danej szkole.
8. Egzamin dyplomowy przeprowadza się nie później niż do dnia zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
9. Terminy przeprowadzania poszczególnych części egzaminu dyplomowego ustala przewodniczący komisji egzaminacyjnej, informując o nich uczniów przystępujących do egzaminu dyplomowego oraz jednostkę nadzoru.
10. Nauczyciele poszczególnych części egzaminu są zobowiązani poinformować uczniów klas programowo najwyższych o zakresach obowiązujących treści programów nauczania, stanowiących podstawę przygotowywania tematów egzaminacyjnych oraz wskazać uczniom tematy prac dyplomowych, nie później niż na 5 miesięcy przed terminem egzaminu dyplomowego.
11. Obserwatorami egzaminu dyplomowego mogą być przedstawiciele ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego, jednostki nadzoru, szkół wyższych oraz związków zrzeszających artystów. Osoby, o których mowa nie uczestniczą w przeprowadzaniu egzaminu dyplomowego ani w ustalaniu jego wyników.
12. Egzamin dyplomowy obejmuje:
 - a) **część praktyczną** polegająca na:
 - wykonaniu recitalu dyplomowego- dla uczniów Wydziału Instrumentalnego i Wydziału Wokalnego; dopuszcza się możliwość podziału recitalu na dwie części, wykonywane w różnych terminach,
 - przeprowadzeniu lekcji rytmiki z komentarzem metodycznym, wykonaniu interpretacji ruchowej utworu muzycznego, sprawdzeniu umiejętności z zakresu improwizacji fortepianowej
 - dla uczniów Wydziału Rytmiki;
 - b) **część ustną** z historii muzyki z literaturą muzyczną zdawaną na poziomie podstawowym, z zastrzeżeniem ust. 13.
13. Laureat lub finalistą olimpiady artystycznej jest zwolniony z części ustnej egzaminu dyplomowego. Zwolnienie jest równoznaczne z uzyskaniem oceny celującej z tej części egzaminu.

14. Kolejność zdawania poszczególnych części egzaminu dyplomowego ustala przewodniczący komisji egzaminacyjnej.
15. Tematy egzaminacyjne dla części ustnej egzaminu dyplomowego przygotowuje egzaminator-nauczyciel przedmiotu objętego egzaminem lub zespół egzaminacyjny, a zatwierdza przewodniczący komisji egzaminacyjnej, opatrując je podpisem oraz podłużną pieczęcią szkoły. Tematów egzaminacyjnych nie udostępnia się uczniom.
16. Zakres treści tematów egzaminacyjnych jest zgodny z podstawą programową na poziomie podstawowym w zakresie danego przedmiotu. Każdy zestaw egzaminacyjny zawiera trzy tematy (zadania) do omówienia lub rozwiązania przez ucznia.
17. Z przygotowanych zestawów egzaminacyjnych uczeń losuje jeden zestaw. Zamiana wylosowanego zestawu na inny jest niedozwolona.
18. Uczeń otrzymuje 20 minut na przygotowanie odpowiedzi. Po wylosowaniu zestawu egzaminacyjnego uczeń nie opuszcza sali przed zakończeniem egzaminu z danego przedmiotu. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący komisji egzaminacyjnej (zespołu egzaminacyjnego) może zezwolić uczniowi na opuszczenie sali po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się ucznia z innymi osobami, z wyjątkiem osób udzielających pomocy medycznej. Opuszczenie sali w innych przypadkach- przed zakończeniem egzaminu- jest równoznaczne z odstąpieniem od egzaminu dyplomowego.
19. Czas trwania części ustnej egzaminu nie przekracza 60 minut. Komisja egzaminacyjna (zespół egzaminacyjny) nie może w tym samym czasie egzaminować więcej niż jednego ucznia.
20. Egzamin dyplomowy ocenia się w stopniach według skali, o której mowa w rozdz. IV ust. 5 pkt 5.4.
21. Ocenę części praktycznej oraz części ustnej egzaminu dyplomowego proponuje i uzasadnia egzaminator, uzgadniając ją z pozostałymi członkami komisji egzaminacyjnej (zespołu egzaminacyjnego). Jeżeli na część praktyczną składa się kilka części lub pokazów, ustala się jedną ocenę tej części. W przypadku rozbieżności opinii decyduje większość głosów lub ocenę ustala się na podstawie liczby uzyskanych punktów. Liczbę uzyskanych punktów ustala się na podstawie średniej arytmetycznej liczby punktów wystawionych przez poszczególnych członków komisji egzaminacyjnej (zespołu egzaminacyjnego). Ocena wystawiona przez komisję egzaminacyjną (zespół egzaminacyjny) jest ostateczna.
22. Uczeń zdał egzamin dyplomowy, jeżeli otrzymał:
 - a) w części praktycznej- ocenę wyższą od stopnia dopuszczającego;
 - b) w części ustnej- ocenę wyższą od stopnia niedostatecznego.
23. Z egzaminu dyplomowego każdego ucznia sporządza się protokół według wzoru określonego odrębnymi przepisami.
24. Uczeń, który nie zdał egzaminu dyplomowego w całości lub w części praktycznej lub ustnej, może przystąpić do egzaminu poprawkowego z danej części lub całości egzaminu dyplomowego w terminie ustalonym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.
25. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu dyplomowego albo przerwał egzamin dyplomowy w części praktycznej lub ustnej, może do niego przystąpić w dodatkowym terminie ustalonym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.
26. W przypadku, o których mowa w ust. 24 i 25 komisja egzaminacyjna zalicza uczniowi tę część egzaminu dyplomowego, z której poprzednio otrzymał ocenę wymienioną w ust. 22.

27. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, o którym mowa w ust. 24, może przystąpić do egzaminu dyplomowego w trybie egzaminu eksternistycznego.
28. Odstąpienie od egzaminu dyplomowego w części praktycznej lub ustnej oraz niestawienie się na egzamin dyplomowy z przyczyn nieusprawiedliwionych powoduje skreślenie ucznia z listy zdających. Ponowne przystąpienie do egzaminu dyplomowego może nastąpić w trybie egzaminu eksternistycznego.
29. Absolwent, który zdał egzamin dyplomowy w zakresie danego zawodu, a zamierza zdać egzamin dyplomowy w zakresie tego samego zawodu, ale innej specjalności lub specjalizacji, może przystąpić do egzaminu dyplomowego w trybie egzaminu eksternistycznego.
30. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej, w razie stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dyplomowego, może zawiesić egzamin dyplomowy, powiadamiając o tym ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego.
31. W przypadku, o którym mowa w ust. 30, minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego powołuje komisję w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzeń i ustalenia odpowiedzialności uczniów oraz członków państwowej komisji egzaminacyjnej. Na podstawie ustaleń komisji minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego zarządza kontynuację egzaminu dyplomowego albo unieważnia egzamin dyplomowy i zarządza jego ponowne przeprowadzenie. Unieważnienie egzaminu dyplomowego może nastąpić zarówno w stosunku do wszystkich, jak i do poszczególnych uczniów.
32. Termin ponownego egzaminu dyplomowego, o którym mowa w ust.31, ustala Dyrektor Szkoły w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury.
33. Kwestie sporne pomiędzy uczniem a komisją egzaminacyjną, wynikające ze stosowania przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dyplomowego, rozstrzyga minister właściwy do spraw kultury.
34. Uczniowie niepełnosprawni przystępują do egzaminu dyplomowego w powszechnie obowiązującym terminie. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący komisji egzaminacyjnej zezwala na przeprowadzenie części ustnej i praktycznej egzaminu w wydzielonej sali lub domu ucznia, ustalając warunki i sposób przeprowadzenia egzaminu odpowiednie do możliwości ucznia.